

Döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetler kapsamında yapılan uluslararası taşımacılık faaliyetlerinde BSMV istisnası uygulaması hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GİDER VERGİLERİ KANUNU
Özelge no	70903105-180[29/02-22]- 48849
Tarih	07.11.2014

T.C.

MALİYE BAKANLIĞI

Gelir İdaresi Başkanlığı

Gelir Yönetimi Daire Başkanlığı (I)

Sayı : 70903105-180[29/02-22]- 48849

7/11/2014

Konu : Döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetler kapsamında yapılan uluslararası taşımacılık faaliyetinde BSMV istisnası uygulaması

İlgide kayıtlı yazınız ekinde alınan Vergi Dairesi Başkanlığının hitaben düzenlediği tarihli ve sayılı özelge taslağı ve ekleri banka ve sigorta muameleleri vergisi (BSMV) yönünden incelenmiş ve Kısmımız görüşü aşağıda belirtilmiştir.

Yazınız ekinde yer alan özelge talep formunda, adı geçen ortaklık tarafından yurt içi ve yurt dışında yolcu ve yük taşımacılığı yapıldığı ve Bakanlığı Genel Müdürlüğünden tarihli ve No'lu Vergi, Resim ve Harç İstisnası Belgesi (VRHİB) alındığı belirtilerek,

-Ortaklıklarınca ana faaliyetlerine ilişkin olarak alınmış VRHİB ile ortaklıklarının hava taşımacılık faaliyetlerine yönelik düzenlenen ve taşımacılık faaliyetinde kullanılan uçak gövdesi ile taşınan yolcular, mürettebat ve uçuş sırasında zarar görebilecek 3. şahısları kapsayan ferdi kaza ve sorumluluk sigortasında söz konusu olan BSMV tutarlarının istisna kapsamında değerlendirilip değerlendirilemeyeceği,

-Ortaklıklarının uçucu ekibi, genel müdürlük personeli ile diğer ülkelerde çalışan personele ait sağlık sigortalarından kesilen BSMV tutarlarının istisna edilip edilmeyeceği,

-Havacılık Sigortası, Pilot Lisans Kaybı Sigortası ve Elementer Branş Sigortalarından kesilen BSMV tutarlarının istisna edilip edilmeyeceği,

-Uçak alımları konusunda bankalardan temin edilecek krediler sebebiyle oluşacak BSMV tutarlarının istisna edilip edilmeyeceği,

-Faaliyet konularına ilişkin bankalardan temin edilecek krediler sebebiyle oluşacak BSMV tutarlarının istisna edilip edilmeyeceği,

hususlarında görüş talep edilmektedir.

6802 sayılı Gider Vergileri Kanununun; 28 inci maddesinde, banka ve sigorta şirketlerinin 10/06/1985 tarihli ve 3226 sayılı Finansal Kiralama Kanununa göre yaptıkları işlemler hariç olmak üzere, her ne şekilde olursa olsun yapmış oldukları bütün muameleler dolayısıyla kendi lehlerine her ne nam ile olursa olsun nakden ve hesaben aldıkları paraların BSMV`ye tabi olduğu ve 30 uncu maddesinde, BSMV mükelleflerinin banka ve bankerlerle sigorta şirketleri olduğu hükme bağlanmıştır.

Aynı Kanunun 29 uncu maddesinin (i) bendiyle; "emeklilik sözleşmeleri, hayat sigortaları (hayat sigortalarında ferdi kaza, hastalık sonucu maluliyet ve tehlikeli hastalıklar teminatlarının da ek teminat olarak verildiği sözleşmeler dahil) ve sağlık sigortaları ile ihracata ait nakliyat sigortalarında ve 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 38/A maddesinin birinci fıkrasında tanımlanan konut finansmanı kapsamında yapılan sigortalarda sözleşme ve poliçe üzerinden alınan paralar," BSMV'den istisna tutulmuştur.

Öte yandan, ihracat, transit ticaret, ihracat sayılan satış ve teslimler ile döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetlerde BSMV istisnası, ilgili Kanunların verdiği yetkiye istinaden Bakanlar Kurulunca çıkarılan İhracatı Teşvik Kararları ve bu Kararlara ilişkin olarak Ekonomi Bakanlığınca (Dış Ticaret Müsteşarlığınca) düzenlenen Tebliğlere göre uygulanmaktadır.

99/13812 sayılı İhracat, İhracat Sayılan Satış ve Teslimler ile Döviz Kazandırıcı Hizmet ve Faaliyetlerde Vergi, Resim ve Harç İstisnası Hakkında Kararın "Vergi, Resim ve Harç İstisnasının Kapsamı" başlıklı 4 üncü maddesinde, ihracatla ilgili işlem yapan kuruluşların ihracat sayılan satış ve teslimler ile

döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetleri ile ilgili olarak yapmış oldukları bütün hizmetler ve muameleler dolayısıyla kendi lehlerine her ne nam ile olursa olsun nakden veya hesaben aldıkları paraların BSMV'den müstesna olduğu hükme bağlanmıştır.

Ayrıca, bu Karara istinaden çıkarılan İhracat, Transit Ticaret, İhracat Sayılan Satış ve Teslimler ile Döviz Kazandırıcı Hizmet ve Faaliyetlerde Vergi, Resim ve Harç İstisnası Hakkında Tebliğin (İhracat: 2008/6) "Vergi, resim ve harç istisnasının kapsamı" başlıklı 4 üncü maddesinde, ihracatla ilgili işlem yapan bankaların (Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası dahil), faktöring şirketlerinin, sigorta şirketlerinin, noterlerin ve diğer kuruluşların ihracat, ihracat sayılan satış ve teslimler ile döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetlerle ilgili olarak yapmış oldukları bütün hizmet ve muameleler (Türk Eximbank'ın ihracat kredi sigortası/garantisi ile ilgili işlemleri dahil) dolayısıyla kendi lehlerine her ne nam ile olursa olsun nakden veya hesaben aldıkları paraların BSMV'den istisna olduğu belirtilmiştir. Aynı maddenin 2 nci fıkrasında ise, ihracat sayılan satış ve teslimler ile döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetlerin vergi resim ve harç istisnasından yararlandırılabilmesi için Ekonomi Bakanlığında vergi resim ve harç istisnası belgesi alınması ve bu çerçevede kullanılan kredilerin ve uygulanan istisnaların belgeye kaydedilmesi gerektiği hüküm altına alınmıştır.

Aynı Tebliğin "Belgeli İşlemler" başlıklı 6 ncı maddesinin 3 üncü fıkrasının (3/k) alt bendi ile de uluslararası taşımacılıktan döviz olarak kazanılan navlun bedellerinin yurda getirilmesi kaydıyla kara, deniz veya hava ulaştırma hizmet ve faaliyetleri, ihracat sayılan satış ve teslimler ile döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetler arasında sayılmıştır.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, uluslararası taşımacılıktan kazanılan navlun bedellerinin döviz olarak yurda getirilmesi kaydıyla, kara, deniz ve hava ulaştırma hizmet ve faaliyetleri ile ilgili olarak yapılacak işlemler istisna kapsamında yer almakta, bunun dışındaki işlemlere ise istisna uygulanması mümkün bulunmamaktadır.

Öte yandan, İhracat: 2008/6 sayılı Tebliğin 4 üncü maddesi vergi resim ve harç istisnasının kapsamını belirleyici bir madde olup, hangi işlemlere istisna uygulanacağına dair açıkça bir hüküm ihtiva etmemekle birlikte, vergi resim ve harç istisnası belgesine konu faaliyet ile doğrudan ilgili işlemlere istisna sağlanması gerekmektedir.

Yukarıdaki hüküm ve açıklamalara göre;

1) Ortaklıklarınca uluslararası taşımacılık kapsamında taşınan yolcular, uluslararası uçuşlarda görevli uçuş mürettebatı ve uluslararası uçuşlar için uçuş sırasında zarar görebilecek 3. şahısları kapsayan ferdi kaza ve sorumluluk sigortalarının BSMV istisnasından yararlandırılması mümkün bulunmaktadır. Ancak, uçak gövdesi için yapılan uçak gövde sigortalarının istisnadan yararlandırılması mümkün bulunmamaktadır.

2) Ortaklıklarının uçucu ekibi, genel müdürlük personeli ile diğer ülkelerde çalışan personele ait sağlık sigortaları dolayısıyla lehe alınan paralar 6802 sayılı Kanunun 29 uncu maddesinin (i) bendine göre BSMV'den istisnadır.

3) Pilot Lisans Kaybı Sigortası ile uçak alımları konusunda bankalardan temin edilecek krediler ve faaliyet konularıyla ilgili bankalardan temin edilecek krediler dolayısıyla lehe alınan tutarların istisnadan yararlandırılması mümkün bulunmamaktadır.

4) Havacılık faaliyetine yönelik diğer Havacılık Sigortaları ile Elementer Branş Sigortalarının BSMV istisnası karşısındaki durumunun yukarıdaki açıklamalar çerçevesinde değerlendirilmesi gerekmektedir. Dolayısıyla söz konusu sigortaların doğrudan uluslararası taşımacılık faaliyetiyle ilgili olması durumunda istisna uygulanabilecek; aksi takdirde istisna uygulanmayacaktır.

Bilgi edinilmesini ve gereğini arz ederim.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026